

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

ΠΩΓΩΝΙΟΥ

χθές - σήμερα - αύριο

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ - ΕΤΟΣ 2ο - ΤΕΥΧΟΣ 7ο - ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΣΧΩΡΙΑΔΙΤΩΝ "Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ"

7

Ο ακούραστος και αγαπητός
σε όλους μας Ράκος Μεντής.

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

ΠΩΓΩΝΙΟΥ

χθες-σήμερα-αύριο

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ 1ο
ΤΕΥΧΟΣ 7ο
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ: 7346

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΣΧΩΡΙΑΔΙΤΩΝ
“Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ”
Έτος Ιδρύσεως 1769
στην Κωνσταντινούπολη
Διεύθυνση: Φιλελλήνων 12, Ραφήνα
τηλ. 6944-421297

Εκδότης
ΘΩΜΑΣ ΝΑΚΑΣ

Ηλεκτρονική Επεξεργασία
Γενική Σχεδίαση Περιοδικού
ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΑΚΑΣ

Ομάδα Σύνταξης

ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΝΗ ΚΑΛΕΜΗ
υπεύθυνη σύνταξης κειμένων
και αρθρογράφος
πνευματικής - μορφωτικής στήλης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΜΠΕΡΗΣ
υπεύθυνος επικοινωνίας με τους
συμπατριώτες μας στην Αμερική

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΜΠΕΝΤΟΥΛΗΣ
υπεύθυνος επικοινωνίας με τους
συμπατριώτες μας στη Τίρανα
& ιστορικός αρθρογράφος

ΑΛΚΗΣ ΝΤΑΛΕΣ
υπεύθυνος για την παραλαβή
και δακτυλογράφηση κειμένων

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΛΩΛΗΣ
υπεύθυνος ενημέρωσης του περιοδικού
για θέματα επικαιρότητας

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΝΤΑΖΟΣ
υπεύθυνος για την ολοκλήρωση
στατιστικών στοιχείων & διευθύνσεων

Περιεχόμενα

>>> Αναλυτική κατάσταση εξόδων 3-6
-Μάρτιος 2004 - Οκτώβριος 2005

>>> Οι καλοκαιρινές διακοπές στο χωριό 7-9
- Δραστηριότητες, επισκέψεις, γλέντια

>>> Βαγγέλης Μπεντούλης 10
-Το γράμμα που μας
έστειλε η κόρη του

>>> Οι Σχωριαδίτες της Αμερικής 11
-Επιστολές που λάβαμε

>>> Πρόσωπα 12-13
-Λαμπρινή Θώμου (Βαβάκου)

>>> Το άγραφο βιβλίο 20-21
του λαού μας
-Άρθρο του Νικολάου Αηδόνη
από Αμερική

>>> Ο Ελληνο-Ιταλικός 22-23
πόλεμος του 40'
-Ποίημα του καθηγητή
Ηλία Τέλιου.

>>> Ο φίλος Χριστόφορος Μπέλλος 24-25
-Άρθρο του Αριστείδη Ιασωνίδη

>>> Σας χαιρετώ από την Αυλώνα 26-27

-Η Τάνα Πασπάλη (Μπέλλου)
μας έστειλε γράμμα και πολλά
παραδοσιακά τραγούδια

>>> Η σελίδα των παιδιών 28
-Ζωγραφιά και
ποίημα της
Ελπίδας
Σταύρου

>>> Σχωριαδίτικο Λεξιλόγιο 29
-Η δική μας διάλεκτος.

>>> Διάφορες Ιστορίες 30
-Ξύδι: Το μυστικό όπλο της φύσης

Αναλυτική κατάσταση εξόδων. Μάρτιος 2004-Οκτώβριος 2005

Αγαπητοί συγχωριανοί και αναγνώστες του περιοδικού, κρατάτε στα χέρια σας το 7^ο τεύχος του περιοδικού μας. Από δω και στο εξής το περιοδικό θα εκδίδεται κάθε τρεις μήνες. Οι συνδρομές έχουν ως εξής: Ελλάδα 30 Ευρώ το χρόνο, Αλβανία 20 Ευρώ το χρόνο και Αμερική 100 Δολ. Το χρόνο λόγο υψηλών χρεώσεων στην αποστολή μέσω ΕΛΤΑ. Ανακοινώνουμε επίσης ότι για οποιοδήποτε προσωπικό γεγονός (προαναγγελία ή τετελεσμένο γεγονός) π.χ. Γάμοι, βαφτίσια, κηδείες, μνημόσυνα κ.α. θα εκδίδονται εφόσον οι ενδιαφερόμενοι μας στείλουν υλικό (κείμενο, φωτογραφίες). Αυτό γίνεται γιατί εμείς σαν ομάδα σύνταξης αδυνατούμε να είμαστε ενήμεροι για όλα αυτά τα γεγονότα που συμβαίνουν σε Ελλάδα, Αλβανία και Αμερική. Παρακάτω ακολουθεί ανάλυση εξόδων για την περίοδο Μάρτιος 2004 Οκτώβριος 2005.

Ανάλυση Εξόδων Μάρτιος 2004-Οκτώβριος 2005

-Έξοδα για την έκδοση των πρώτων 6 τευχών του περιοδικού.

Σε αυτήν την περίοδο εκδόθηκαν 6 τεύχη. Το καθένα από αυτά κοστίζει 600 Ευρώ για τυπογραφείο, χαρτί και βιβλιοδεσία. Για τις αποστολές με το ταχυδρομείο σε Ελλάδα, Αμερική, Αλβανία ξοδέψαμε 1.170,32 Ευρώ από τα οποία για αποστολές στην Ελλάδα είναι γύρω στα 150 Ευρώ για όλα τα τεύχη λόγω της εισχώρησης στο πρόγραμμα του Υπουργείου Τύπου για φθηνότερες αποστολές. Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει τις αποστολές στην Ελλάδα και μόνο. Τα υπόλοιπα αφορούν το εξωτερικό.

Υπόλοιπα έξοδα:

Για δακτυλογραφήσεις ξοδέψαμε 60 Ευρώ (πιοσό πάρα πολύ μικρό αν θα υπολογίσουμε την τεράστια προσπάθεια που γίνεται για την δημιουργία και σελιδοποίηση του περιοδικού, η οποία γίνεται αφιλοκερδώς από μένα). Για φωτοτυπίες και φωτογραφίες για το αρχείο του περιοδικού ξοδέψαμε 227,75 Ευρώ.

Συνολικά έξοδα περιοδικού:

Τυπογραφείο:	3.600,00
Ταχυδρομείο:	1.170,32
Δακτυλογραφήσεις:	60,00
Φωτοτυπίες-Φωτογραφίες:	227,75
Σύνολο:	5.058,07

Εισπράξαμε για το περιοδικό 8.600 Ευρώ. Την διαφορά χρημάτων την εκμεταλλεύτικαμε για τις εργασίες στο χωριό.

Επί της ευκαιρίας εξηγούμε σε μερικούς που μας ρωτήσαν και στους υπόλοιπους που έχουν την απορία ότι από κανέναν κρατικό, εκκλησιαστικό και ιδιωτικό φορέα σε Ελλάδα, Αμερική και Αλβανία δεν παίρνουμε κανενός είδους επιδότηση. Οτιδήποτε εισπράττουμε, το αναφέρουμε και το διαβάζουν όλοι.

-Έξοδα για την κατασκευή του νεκροταφείου.

Μέχρι στιγμής πληρώσαμε 5.400 Ευρώ στον εργολάβο Ράκη Χασιώτη.

Το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί και δεν έχει κλείσει ο λογαριασμός. Απομένει να ανοιχτούν οι τρύπες στον πάτο στον τοίχο ώστε να μην κρατάει νερό το χειμώνα, να ολοκληρωθεί σε μερικά σημεία το πεταχτό και να γίνει το σενάζι γύρω από τον τοίχο σε απόσταση ενός μέτρου για τα κυπαρίσσια και τα λουλούδια. Βάλαμε προσωρινά το νερό για να ποτίσουμε τα κυπαρίσσια. Το έργο θα ολοκληρωθεί κανονικά και θα εξοφληθεί άμεσα.

Επί της ευκαιρίας θέλω να εκφράσω την γνώμη μου γι' αυτό το έργο. Πολλά χρόνια στις Σχωριάδες συζητιόταν και γινόταν προσπάθειες για την μεταφορά του νεκροταφείου από τον Άγιο Νικόλαο, το οποίο όλοι ξέρουμε ότι είναι σε άθλια και απάνθρωπη κατάσταση. Παρ' όλες τις προσπάθειες του παρελθόντος δεν κατορθώσαμε να το ολοκληρώσουμε.

Πριν 2 χρόνια οι γερόντοι του χωριού με πρωτοβουλία τους συγκέντρωσαν από 20 ευρώ ο καθένας και μας προέτρεψαν να το σκεφτούμε και να το πάρουμε στα σοβαρά. Οι γερόντοι σκεφτόταν να γίνει τον Αύγουστο ο τοίχος εθελοντικά από τους άντρες του χωριού, πράγμα που

πρακτικά, παρά τη θέληση, δεν γινόταν γιατί έπρεπε πρώτα να περάσει η μπουλντόζα να ισοπεδώσει και δεν μπορούσαν να κάνουν τα θέμελα τον Αύγουστο στην μεγάλη ξηρασία. Συζητήσαμε με πάρα πολλούς στο χωρίο για την επιλογή του συγκεκριμένου μέρους, το οποίο συγκρίνοντας με όποιο άλλο (Αγορά, Σωχώρατα. Μουρσιά κ.α.) ήταν το πιο κατάλληλο διότι εκεί προϋπήρχε νεκροταφείο και υπάρχει και το εκκλησάκι της Αγίας Σωτήρας. Όταν καταργήθηκε από τους παλιούς, δεν καταργήθηκε ως ακατάλληλο αλλά επειδή κάηκε η Αγία Σωτήρα και το συγκεκριμένο νεκροταφείο δεν ήταν περιφραγμένο.

Στις σημερινές συνθήκες και δυνατότητες πρέπει να παραδεχτούμε ότι **ήταν η καλύτερη λύση** από όποια κι αν όλα τα χρόνια προτείναμε. Εφόσον γίνουν κάποιες μίκροεργασίες όπως το πιο βαθύ κανάλι από την πάνω πλευρά και το άνοιγμα των τρυπών στη κάτω πλευρά του τοίχου δεν θα έχει κανένα πρόβλημα. Όλοι μας το καταλαβαίνουμε ότι είναι λεπτό το θέμα για το ποιος θα κάνει την αρχή. Κατά την γνώμη μας πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε και όποιος θέλει να μεταφέρει οστά είτε από τον Άγιο Νικόλαο, είτε από την Ελλάδα ας κάνει την κίνηση πρώτος. Πάντα και σε όλα υπάρχει μία αρχή. Έπειτα έχουμε το καθήκον να συντηρήσουμε και το υπάρχον στον Άγιο Νικόλαο.

Τα θετικά του νέου νεκροταφείου (αναμερίζοντας τα όποια αρνητικά κι αν υπάρχουν)

- Βρίσκεται κοντά στην Αγία Σωτήρα
- Υπάρχει παροχή νερού
- Είναι ισόπεδο για όποιον θέλει να το επισκεφθεί και όχι ανήφορος όπως στον Άγιο Νικόλαο (δύσκολο για τους ηλικιωμένους)
- Είναι κανονικά περιφραγμένο
- Δεν βρίσκεται ψηλά για να το κόβει ο πάγος και να σπάνε τα μάρμαρα
- Δεν έχει πέτρες και σκέμπτια
- Θα υπάρχουν διάδρομοι και σειρές

Τα λεφτά που εισπράξαμε, 3.810 Ευρώ, για το νεκροταφείο είναι πολύ λίγα αν θα αναλογιστούμε ότι από τους Σχωριαδίτες που έχουν σπίτι στο χωριό δεν ανταποκρίθηκαν ούτε οι μισοί.

-Για την επισκευή του δικτύου του νερού από την Μάνα μέχρι το Μπέντι

Η ιστορία με το νερό στις Σχωριαδίδες πέρασε κάποιες φάσεις.

1972. Η μεγαλύτερη και πιο αξιέπαινη προσπάθεια όλων των Σχωριαδιτών. Πάντα θα θυμόμαστε με σεβασμό τους πρωτεργάτες Κόλια Παππά, Κώστα Σιούτη, Θωμά Τέλιο, Παναγιώτη Νταλέ, Ανδρέα Μπέλλο, Θεόδωρο Κυριάκο, Πάντο Λώλη, Θεολόγο Πασπάλη, Αντώνη Βάγιο και όποιους άλλους ξεχνούμε τώρα.

1993-94. Η μεγάλη προσπάθεια για την αλλαγή σωλήνων από ελενίτ σε πλαστικούς από την Μάνα μέχρι το Μπέντι. Πρωτεργάτες ήταν ο Τάκης Μπέντης, Άλκης Νταλές, Θανάσης Κυριάκος, Γρηγόρης Λώλης, Τάκης Μεντής κ.α. Παρόλα αυτά στο νερό πάντα υπήρχαν προβλήματα. Προβλήματα προπταντώς στην κάτω Μάνα η οποία είναι στο λάκκο και λόγο της δύσκολης πρόσβασης και διολίσθησης ενός μεγάλου βράχου έκανε πολύ δύσκολη την οριστική λύση. Εκεί πάντα οι βοσκοί του βουνού έβρισκαν ευκαιρία και έκοβαν το νερό για τις ανάγκες τους και το χειμώνα τα ορμητικά νερά χαλούσαν τα πάντα. Εκτός αυτού στους τρεις λάκκους ήταν πάντα σπασμένοι οι πλαστικοί σωλήνες μόλων που οι σιδερένιοι σωλήνες ήταν στο χωριό 2-3 χρόνια πριν και ήταν αδύνατον να τοποθετηθούν.

2005. Πήραμε μία γενναία απόφαση για την οριστική και ολοκληρωμένη λύση με όποιο οικονομικό κόστος κι αν προέκυπτε. Αναθέσαμε όλες τις εργασίες σε 4 άτομα, στους: Γιώργο Καραγιάννη, Τάκη Μεντή, Κώστα Νάκα και Κώστα Γκατζιούρη. Αφού μελετήσαμε καλά επί τόπου καταλήξαμε στα εξής: να ανοίξουμε δρόμο μέχρι το λάκκο με μπουλντόζα για την μεταφορά υλικών και για απαραίτητες εργασίες εκσκαφές. Δεν μπορεί να περιγραφτεί, ούτε να καταλάβει κάποιος πόσο δύσκολη ήταν η δουλειά και οι συνθήκες μέχρι να ολοκληρωθεί το έργο.

Το αποτέλεσμα ήταν θετικό. Σκάφητηκε καλά, βρέθηκε η Μάνα στην πηγή, οδηγήθηκε το νερό και συνδέθηκε στο πουσέτο με την πάνω μάνα και μπετοναρίστηκε όλος ο λάκκος ουτως ώστε να μην χαλάσει από τα ορμητικά νερά της βροχής. Τα νερά θα περνάνε από πάνω. Μπετοναρίστηκαν επίσης και οι σωλήνες που ήταν στην επιφάνεια παρακάτω στον λάκκο.

ώστε να μην χαλάσει από τα ορμητικά νερά της βροχής. Τα νερά θα περνάνε από πάνω. Μπετοναρίστηκαν επίσης και οι σωλήνες που ήταν στην επιφάνεια παρακάτω στον λάκκο.

Στην πάνω Μάνα ανοίχτηκε όλο το κανάλι, καθαρίστηκε τακτικά από τις μάτσιες και μπετοναρίστηκε το πουσετού ώστε να μην μπορούν να το χαλάσουν οι βοσκοί.

Στους τρεις λάκκους τοποθετήθηκαν σιδερένιοι σωλήνες με εξαρτήματα καθαρισμού και μπετοναρίστηκαν οι δύο πλευρές που συνδέονται με τους πλαστικούς σωλήνες.

Καθαρίστηκε το μπέντι και απολυμάνθηκε, πράγμα που έχει πολλά χρόνια να γίνει.

Στο πουσέτου του Νταλέ αλλάζαμε τις κεφαλές στις βάνες οι οποίες επισκευάστηκαν στο Αργυρόκαστρο. Αγοράσαμε σωλήνες κι αυτές τις μέρες θα συνδεθεί να παίρνει το νερό που ξεχειλίζει από το μπέντι μέχρι το σπίτι του Γρηγόρη Ντούβα. Στο κόνισμα στην Χαλικαριά θα ανοίξουμε ταφ με βάνα ώστε να αφαιρούμε τον χειμώνα το περιπτό νερό το οποίο κάνει ζημιά στο χωριό.

Γ' αυτό το έργο χωρίς τα τελευταία έξοδα για το ξεχείλισμα του νερού **Κόστισε και εξοφλήθη-κε 4.212 Ευρώ** από τα οποία 700 ευρώ ήταν για τις εκσκαφές, 1.382 Ευρώ για τα υλικά (τσιμέντο, άμμος, χαλίκι, πλέγματα, βάνες, υδραυλικά εξαρτήματα, κλειδωνιές και απολυμαντικό φάρμακο για το μπέντι) και 2.130 Ευρώ εργατικά, 71 μεροκάματα των 30 Ευρώ. Ήταν μια καλή προσπάθεια η οποία μας δίνει την δυνατότητα να ολοκληρώσουμε το νέο δίκτυο του νερού μέσα στο χωριό.

-Λοιπές Εργασίες

- Κόπηκαν οι δύο λεύκες στο μεσοχώρι, η επικινδυνότητα των όποιων ήταν γνωστή σε όλους. Δεν μπορούμε να διανοηθούμε ότι και αυτή η προσπάθεια ήταν δύσκολη γιατί κανένας δεν έπαιρνε την πρωτοβουλία λόγο επικινδυνότητας. Συνολικό Κόστος 200 Ευρώ

- Χτίστηκε ο τοίχος στον αυλόγυρο της εκκλησίας για τον οποίο έδωσε λεφτά και το ταμείο της εκκλησίας του χωριού. Η αδελφότητα έδωσε 213 Ευρώ. Η συμφωνία ήταν 40 Ευρώ το τετραγωνικό μέτρο για χτίσιμο με υλικά του μάστορα και 10 Ευρώ το τρέχον μέτρο σενάρι με υλικά του μάστορα.

-Στα πεζούλια γύρω από το σχολείο και την Γούβα **τοποθετήθηκαν πλάκες**. Δώσαμε 287 Ευρώ. Η συμφωνία ήταν 7 Ευρώ το τρέχον μέτρο με υλικά του μάστορα.

- Κάναμε προσπάθειες για την **διαμόρφωση της πλατείας** όπως ισοπέδωμα με μπουλντόζα, καθαρισμό και διαμόρφωση του χώρου. 290 Ευρώ (Η συμφωνία με την μπουλντόζα ήταν 20 Ευρώ την ώρα).

- Ανοίξαμε τον δρόμο από του Γιοργάνου προς τον Τζιάφο. Συμπεριλαμβάνει χάλασμα και χτίσιμο του τοίχου του Φόρη Μπέλλου, σκάψιμο και μεταφορά μπαζών και συλλογή πέτρας για την πλατεία. Γ' αυτό το έργο και για το ξεχείλισμα του νερού στο μπέντι εκτός από την συμβολή της αδελφότητας **ζητάμε και την ανταπόκριση των άμεσα ενδιαφερόμενων**. Αυτό θα γίνεται και για οποιοδήποτε άλλο έργο που αφορά κάποιον μαχαλά. Αξίζει να αναφέρουμε ότι ο Βασίλης Βαγγέλης προσφέρθηκε να αγοράσει και να τοποθετήσει τους σωλήνες που θα μεταφέρουν τα νερά του Τζιάφου στον Γυφτόλακκο, τα οποία τον χειμώνα κάνουν μεγάλη ζημιά στα σπίτια. Αυτή η προσφορά τον τιμά και είναι προς μίμηση. Σε αυτόν τον δρόμο δώσαμε 400 Ευρώ.

- Δώσαμε υπόλοιπο που χρωστούσε το χωριό στον αείμνηστο Τόλη Μεντή 700 Ευρώ. Επί της ευκαιρίας θέλουμε να εξηγήσουμε ότι το 1997 με πρωτοβουλία των Άλκη Νταλέ, Βαγγέλη Λώλη και Αντώνη Βαγγέλη διόρισαν τον Τόλη Μεντή ως φύλακα-οπλίτη στο χωριό που για εκείνη τη δύσκολη περίοδο ήταν μία γενναία πρωτοβουλία. Προϋπόθεση αποτελούσε ότι το κάθε σπίτι θα έδινε 1000 δραχμές τον μήνα. Ο μηνιαίος μισθός καθορίστηκε στις 60.000 δραχμές, η αναλυτική κατάσταση πληρωμής του έχει ως εξής:

Δικαιούται 24 μήνες X 60.000 δρχ = 1.440.000 δρχ

Πληρώθηκε τον πρώτο χρόνο 516.000δρχ, τον δεύτερο χρόνο 324.000δρχ, εισέπραξε μόνος του 56.000 δρχ. Σύνολο 896.000δρχ. Είχε ακόμα να εισπράξει 544.000δρχ. Από το 1998 μέχρι το 2004 παρέμεινε απλήρωτος λόγο που δεν ανταποκρίθηκαν όλοι οι συγχωριανοί. Τον Απρίλιο του 2004 αποφασίσαμε και δώσαμε 500 Ευρώ (171.000 δρχ) και έμεινε υπόλοιπο 373.000 δρχ. Αυτό το ποσό μειώθηκε τον Αύγουστο του 2005 κατά 200 Ευρώ (68.150δρχ). Δικαιούται η οικογένεια του ακόμα 304.850 δρχ (895 Ευρώ).

Παρακαλώ την παραπάνω επιτροπή να παραδώσει τις λίστες εκείνων που προσέφεραν γι'

αυτό το θέμα ουτως ώστε εκείνοι που οφείλουν να ανταποκριθούν.

-**Λοιπά έξοδα.** Για την καθαριότητα του χωριού 255 Ευρώ, για τον δρόμο Σούχα-Πολύτσανη 300 Ευρώ, για εκχιονισμό στο χωριό 150 Ευρώ, για την κατασκευή της ιστοσελίδας στο ιντερνετ www.schoriades.gr 200 Ευρώ.

Για τα έργα που κάναμε υπάρχουν νόμιμα συμφωνητικά. Στις συμφωνίες, απαντούμε και σε αυτούς που έχουν απορίες, δεν συμπεριλαμβάνονται για καμία δουλειά δικά μας υλικά. Όλες οι δουλειές γίνονται με υλικά του μάστορα.

Έγιναν μέσα σε λίγο διάστημα πολλές δουλειές αλλά σίγουρα υπάρχουν και παραλείψεις. Αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό σε όλους υπολογίζοντας ότι εμείς είμαστε στην Αθηνά και οι δουλειές γίνονται στο χωριό. Όλοι μας και στα σπίτια μας δεν είμαστε πλήρως ευχαριστημένοι από τις δουλειές που κάνουμε γιατί δεν μπορούμε να καθίσουμε πάνω από τον μάστορα.

Τα έξοδα μας έφτασαν τις **17.670,40 Ευρώ**

Συνολικά σε αυτήν την περίοδο εισπράξαμε **17.361,29 Ευρώ**. Η Αναλυτική Κατάσταση Εσόδων καταγράφεται στα έξι προηγούμενα τεύχη με τις προσφορές όλων των Σχωριαδιτών και των φίλων του χωριού μας.

Παρακάτω αναφέρουμε μόνον εκείνους που έχουν προσφέρει στο διάστημα που μεσολάθησε από την έκδοση του βου τεύχους μέχρι την 31 Οκτωβρίου 2005.

Βασίλης Κούμπης (Υιός Δοξίας Κούμπη-Κύρκου, Νεκροταφείο-Περιοδικό)	300 δολ.
Μαριάνθη Ευαγγέλου (Νεκροταφείο)	120 δολ.
Γιώργος Μπεζιανής	100 δολ.
Αντώνης Καράσης	100 δολ.
Φάνης Μήλιας (Αγορά ιστορικού του χωριού και μπλουζάκι ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ)	100 δολ.
Σοφία Καμπέρη	50 δολ.
Δώρα Χατζή (Κόρη Ηλία Ευαγγέλου, Νεκροταφείο)	50 δολ.
Αποστόλης Πασπάλης (Συνδρομή 2ου έτους)	50 δολ.
Χρήστος-Πύρρος-Βίκτωρας Θώμος (Παιδιά Λαμπρινής Θώμου-Βαβάκου)	200 Ευρώ
Μπέμπτα (Βιολέτα) Βαβάκου	200 Ευρώ
Έλλη Βαβάκου	200 Ευρώ
Ροδαλία Μήτση (Νεκροταφείο)	50 Ευρώ
Γιώργος Μαργαρίτης	40 Ευρώ
Μάρκος Κονόμος (Νεκροταφείο)	40 Ευρώ
Χρήστος Ντούρος	30 Ευρώ
Φωτάκης Νότης	30 Ευρώ
Ηλίας Γ. Μεντής	30 Ευρώ
Σπύρος Λίνας	30 Ευρώ
Γιάννης Καραγιάννης	30 Ευρώ
Σταύρος Καραγιάννης (Συνδρομή 2ου έτους)	30 Ευρώ
Πέτρος Ρ. Μεντής (Συνδρομή 2ου έτους)	30 Ευρώ
Ανδρέας Μπέλλος	30 Ευρώ
Καλλιόπη Αλεξιάδου (Συνδρομή 2ου έτους)	30 Ευρώ

Ενημερώνουμε πως ξεκίνησαν οι συνδρομές του 2ου έτους. Παρακαλούμε όλους σας να ανταποκριθείτε.

ο πρόεδρος

Θωμάς Νακάς

Οι καλοκαιρινές διακοπές στο χωριό

Το καλοκαίρι στο χωριό πηγαίνουμε για ξεκούραση αλλά ο καθένας απολαμβάνει τις διακοπές και με διάφορα χόμπι. Εκτός από τις διάφορες οικοδομικές εργασίες που κάθε χρόνο πολλοί συνεχίζουν την συντήρηση των σπιτιών τους, υπάρχουν και πολλές άλλες δραστηριότητες όπως ψάρεμα, κυνήγι, ποδόσφαιρο, γλέντια κ.α. που κάνουν τις διακοπές μας πολύ ευχάριστες και ξεχωριστές.

Ο Τάκης Μπέης και ο Διογένης Πασπάλης επιστρέφοντας από το κυνήγι.

Ο Στόλης Βαγγέλης γυρνώντας από το ποτάμι με το καλάθι γεμάτο με ψάρια.

Πάνω τα παιδιά παίζουν ποδόσφαιρο και δεξιά τα υπόλοιπα παρακολουθούν με ενδιαφέρον.

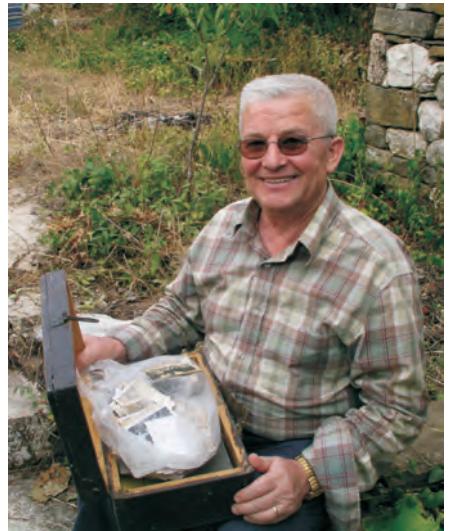
Ο Μανόλης Φούκης με την Όλγα χτίζουν τον αυλόγυρο του σπιτιού τους

Ο Θανάσης Πασπάλης με την γυναίκα του Αλεξάνδρα και την αδελφή του Τάνα μπροστά στον παραδοσιακό σοφρά του σπιτιού του.
Στο επόμενο τεύχος θα δημοσιεύσουμε πολλές φωτογραφίες από το πιο παραδοσιακό σπίτι.

Ο Γρήγορης Τσαμπέρης με την σύζυγο του επισκέφτηκε την γενέτειρα του τις Σχωριάδες μετά από 61 χρόνια.

Ο Κίτσιος Μπάντος ανοίγωντας την βαλίτσα του με τις πολλές και σημαντικές φωτογραφίες που μας έδωσε.

Τα πρώτα υλικά για το χαγιάτι της εκκλησίας.
Προσφορά του Θωμά Κατσάνου.

Η Κατερίνα Γιάννη με τον άντρα της
και τα δύο παιδιά της στο χωριό.

Ο Βασίλης Κούμπης, γιος του Γιώργου και της Ευδοξίας Κούμπη (Κύρκου), μαζί με την κόρη του επισκέφτηκαν το χωρίο μας.

Στη συνάντηση που είχαμε μας συνεχάρη για τις προσπάθειες που κάνουμε στην ανάδειξη του χωριού μας και πρόσφερε 300 δολάρια για τον σκοπό αυτό.

Βασίλης και Ανδρέας Κούμπης

Ελπίδα Σταύρου, Ελευθερία Μεντή, Σπύρος Κυριάκος, Έλενα Βαγγέλη,
Κασσιανή Ντάλλα, Ειρήνη Λιάλιου, Μαρία Σκούρη και Αντιγόνη Γκίκα

Ο Ηλίας Μεντής με τον εγγονό του.

Στις 17 Αυγούστου οργανώθηκε
το καθιερωμένο γλέντι του χωριού μας.

Η κόρη του Βαγγέλη Μπεντούλη μας γράφει εκ' μέρους του πατέρα της

Χαρίκλεια Μπεντούλη

Πόσο δύσκολο είναι να γράφεις για τους ανθρώπους που αγαπάς παρόλο που εγώ δεν έχω αρχίσει ακόμα να γράφω.

Είμαι η κόρη του Βαγγέλη Μπεντούλη, ενός Βόρειοηπειρώτη από τις Σχωριάδες του Πιωγανιού. Επειδή ο πατέρας μου δεν έχει την δυνατότητα να γράψει, αφού μετά από μια δύσκολη εγχείρηση δεν μπορεί ούτε να περπατήσει ζήτησε από εμένα να ευχαριστήσω για όλα εκ μέρους του, την Γερόντισσα Μαρία-Ελένη Καλέμη, όλους τους ανθρώπους που τον έχουν βοηθήσει, την Αδελφότητα Σχωριαδίτων “Η Γέννησης της Θεοτόκου” κ.τ.λ.

Ο πατέρας μου ήταν ένας καλός άνθρωπος, όχι, εκφράστηκα λάθος, εκείνος είναι ακόμα ένας πολύ καλός άνθρωπος, ακόμα και αν η ζωή του στέρησε πολλά πράγματα, όπως το να γευτεί ένα καλό φαγητό μαγειρεμένο από τα χέρια της μητέρας μου, Ευφημίας, ή έναν περίπατο στην άκρη της θάλασσας με τους φίλους του με τους οποίους συναντιόταν συχνά. Όμως η ζωή δεν του στέρησε την αγάπη, από αυτήν που παίρνει και που μας δίνει.

Αν και έχω μεγαλώσει, όσες φορές επιστρέφω από το σχολείο κάθομαι στην αγκαλιά του των φιλών δυνατά και συνεχίζω με τις δουλειές, ποτέ δεν εκνευρίζεται μαζί μου, με συμβουλεύει, δεν κοιμάται ποτέ χωρίς να με φιλήσει για καληνύχτα.

Αγαπώ τον πατέρα μου με τα καλά και τα στραβά του που μπορεί να έχει, αν και για εμένα εκείνος είναι τέλειος.

Αυλώνα, 19/07/2005
Χαρίκλεια Μπεντούλη

* Η Χαρίκλεια τελείωσε το Πανεπιστήμιο της Άυλώνας, τμήμα Επιχειρήσεων και πήρε το πτυχίο της τον Ιούλιο του 2005 και ήδη εργάζεται στην Άυλώνα στον τομέα της.

Ο Βαγγέλης Μπεντούλης με την σύζυγό του Ευφημία.

Οι Σχωριαδίτες της Αμερικής επικοινωνούν μαζί μας:

— Αγαπητοί χωριανοί, χαίρομαι όπου ακούω το αγαπημένο μου χωριό Σχριάδες να ζωντανεύει. Έχω χρόνια φευγάτη στα ξένα αλλά ο πόνος είναι στο χωριό μου. Δεν έχω πάρει κανένα magazine, ως φαίνεται έχετε χάσει την σύστασή μου. Έχω μετακομίσει. Η καινούργια σύστασή μου είναι αυτή.

Χαιρετισμούς σε όλους τους αγαπημένους μου χωριανούς, με αγάπη
Σοφία Καμπέρη

— Αγαπητέ Θωμά Νάκα και μέλη του Δ.Σ. της Αδελφότης Σχωριαδιτών σας χαιρετώ από την Καλιφόρνια USA. Το ωραίο περιοδικό που εκδίδετε για μένα είναι τόσο ωραίο που μου φέρνει της καλύτερες αναμνήσεις.

Σας ευχαριστώ πολύ για της φωτογραφίες που βάλατε για την οικογένειά μου. Τα παιδιά μου σας θαυμάζουν. Η κόρη μου διάβασε τη μια συνάντηση με το μπάρμπα Κώστα Μήλια όπου είναι ο αδερφός του παππού της Χρήστου Μήλια και έκλαιγε συνέχεια. Ευχαριστώ τον Αριστείδη Ιασωνίδη όπου εδώ είναι και συγγενής του κουμπάρου Χαρίλαος και Αλεξάνδρα Ιασωνίδη, μένουνε στην Καλιφόρνια.

Και τώρα σας παρακαλώ να μου στείλετε το ιστορικό του χωριού μας του Δημήτρη Μπεντούλη. Ο Δημήτρης είναι ο ξάδερφος της μάνας μου Ευθυμίας Μήλια και το Μπλουζάκι Σχωριάδες. Σας στέλνω 100\$. Θα χαρώ άμα μου στείλετε και το φωτογραφικό Άλμπουμ.

Σας ευχαριστώ για το
αγαπημένο μας περιοδικό “Σχωριάδες”
Φάνης Μήλιας

— Αγαπητοί χωριανοί

Πολλούς χαιρετισμούς σε όλους τους Σχωριαδίτες. Λέγομαι Σοφία Καμπέρη. Είμαι χρόνια στην ξενιτιά αλλά ποτέ μου δεν έχω ξεχάσει το χωριό μου και την πατρίδα μου. Είμαι κόρη του Βασίλη Πασπάλη. Αν θα ρωτήσετε αυτόν τον Γιάννη Καμπέρη και Νίκο Κοντολώλη. Θωμά σας έχω γράψει και άλλο γράμμα και δεν έλαβα απάντηση, δεν μπόρεσα να σας στείλω λίγο χατζιλίκι τότε και σας στέλνω τώρα. Θέλω να διαβάζω το magazine (περιοδικό) να μαθαίνω τα νέα του χωριού μου. Πάντοτε έκανα ότι μπορούσα για όλα τα χωριά και για ξένους και δικούς με την δύναμή μου. Τώρα γέρασα, είμαι 87 χρονών και πολύ θα σας παρακαλέσω να μου στέλνετε το περιοδικό. Σου στέλνω 50\$ και πάλι θα σας ξαναθυμηθώ. Έχω αλλάξει διεύθυνση και για αυτό δεν μου ήρθαν. Τώρα σας στέλνω την καινούργια σύστασή μου. Ήμουν πάντα μαζί με την Ευδοξία Κούμπη σε όλες τις χοροεσπερίδες και κάναμε ότι μπορέσαμε το καλύτερο.

Σας ευχαριστώ πολύ

Σοφία Καμπέρη

(Αδερφή του Νάσιο Πασπάλη)

Πρόσωπα

Λαμπρινή Θώμου [Βαβάκου]

Γεννήθηκε στις Σχωριάδες το 1916, κόρη του Χρήστου και της Ελένης Βαβάκου, οικογένεια με βαθιές εκτιμήσεις για την μάθηση και την γνώση.

Γένος αυτής της οικογένειας ήταν και ο Δόκτορας Γρηγόρης Βαβάκος, γνωστός ειδικός στον τομέα της Γεωπονικής, ο Καθηγητής-Δόκτορας Δημήτρης Βαβάκος ένας από τους πιο γνωστούς επιστήμονες στον τομέα της κτηνιατρικής στην Αλβανία και ολόκληρη την Ευρώπη, ο πεσόντας της φασιστικής αντίστασης Τέλης Ντίνης κ.α.

Η Λαμπρινή στα 13 της χρόνια, το 1933, πηγαίνει την Σχολή Θυλέων (Shkolla Normale Femore) στην Κορυτσά. Αποφοιτώντας διορίζεται δασκάλα στο Λιμπόχιο και παντρεύεται με τον δικαστή του Λιμποχόβου τον κ. Θωμά Θώμο, ο οποίος είχε τελειώσει τις ανώτατες σπουδές του για νομική στην Αθήνα.

Η Λαμπρινή ήταν σύζυγος και μάνα υπόδειγμα, ανέθρεψε και μόρφωσε τα παιδιά και εγγόνια της με σωστές αρχές, σπουδές και γνώσεις, ικανή και σεβαστή στην κοινωνία.

Σε όλη της τη ζωή διούλεψε με αγάπη και ζήλο για την μόρφωση και την εκπαίδευση των παιδιών σε πολλά μέρη της Αλβανίας, εισπράτωντας την αγάπη και την εκτίμηση πολλών γενεών μαθητών οι οποίοι ακόμα και σήμερα θυμούνται με

“Ολη της τη ζωή παρακολουθούσε τα δρώμενα στο χωριό. Στην μεγάλη εξόρμηση των συγχωριανών, το 1972, για το πόσιμο νερό στις Σχωριάδες ήταν παρών.”

εκτίμηση την δασκάλα τους.

Για όλη την προσπάθεια της έχει βραβευτεί με το μετάλλιο “Naim Frasher”.

Στη κατοχή μόλων που ήταν μάνα με δύο παιδιά και ο άντρας της δικασμένος με κατ' οίκον περιορισμό, η Λαμπρινή με θάρρος συνδέθηκε με την αντίσταση για την απελευθέρωση από τους κατακτητές.

Παρόλο που η οικογένεια της ήταν απομακρυσμένη από τις Σχωριάδες, πάντα μιλούσε με νοσταλγία για το χωριό της, για τις «όμορφες Σχωριάδες» όπως χαρακτηριστικά έλεγε. Δείγμα της αγάπης της και της υπερηφάνειας της για το χωριό και την Ελληνική καταγωγή της είναι ότι εμάς τα παιδιά, μόλων που γεννηθήκαμε στα Τίρανα, μας έμαθε τα Ελληνικά.

Όλη της τη ζωή μέσω συζητήσεων με τους συγχωριανούς της, παρακολούθουσε τα δρώμενα στο χωριό.

Για παράδειγμα, στην μεγάλη εξόρμηση των συγχωριανών, το 1972, για το πόσιμο νερό στις Σχωριάδες ήταν παρών. Στις συζητήσεις με φίλους της μιλούσε με πάθος για την καταγωγή της και τις ομορφιές των Σχωριάδων και στις τελευταίες στιγμές της ζωής της διάβαζε το περιοδικό ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ με δάκρυα στα μάτια και έπαιρνε θάρρος πως κάποια στιγμή θα μπορούσε να ξαναπάει στο χωριό.

Στις 20 Σεπτέμβρη 2005 στα 89 της χρόνια μας άφησε και πάρα πολλοί συγχωριανοί και φίλοι την αποχαιρέτησαν στην τελευταία της κατοικία.

Τα παιδιά της
Χρήστος, Πύρρος και Βίκτωρας Θώμος

Φώτο-Σχωριάδες του χθες

Κώτσιος Μήλιας

Μήτσιος Μήλιας

Βασιλική Μήλια
(Ντάντα του Μήλια)

Θωμάς Μπάντος, Φώτης Μήλιας, Σταύρος Μπάντος

Κόλιας Μπάντος, Φρώσο Μπάντου,
Κίτσιος Μπάντου, Δοξία Μπάντου,
Ολγα Μπάντου και τα τρία παιδιά
Νάσιος, Νίκος & Κωνσταντίνα

Σχωριάδες 1972

Φωτογραφία στην Αγία Παρασκευή

Ξεψυλίζοντας την επόμενη σελίδα θα δείτε σε μεγέθυνση την διπλανή φωτογραφία. Τα άτομα που περιλαμβάνει η φωτογραφία είναι αριθμημένα και τα ονομάτα τους είναι στην παρακάτω λίστα.
Η φωτογραφία είναι από το αρχείο του Κίτσιο Μπάντου.

Τα άτομα που περιλαμβάνει η φωτογραφία

1 Νάσιος Πέτσιος	56 Φλιωρίκα Κατσάνου	111 ?
2 Βασίλης Θύμιος	57 Γιωργούλα Κ. Μεντή	112 Φάνης Καραγιάννης
3 Αλεξάνδρα Δήμα	58 Δώρα Μπέλλου	113 Ελένη Θ. Λώλη
4 Κίτας Δήμας	59 Θωμάς Κατσάνος	114 Ηλίας Μπάτσης
5 Λευτέρω Λούκα	60 Αντιγόνη Κατσάνου	115 Βέργη Κατσάνου
6 Κωνστάντων Λούκα	61 Μαργύ Νταλέ	116 Κώστας Μήλιας
7 Μαρίκα Δήμα	62 Χαρτίνα Μεντή	117 Θωμάς Λώλης
8 Μαρία Τέλιο	63 Λάμπρος Νταλές	118 Δοξιά Νταλέ
9 Δοξιά Μπάντου	64 Ζήσος Μεντής	119 Μήτσιος Μήλιας
10 Σωκράτης Λούκας	65 Ηλίας Μεντής	120 Χρυσάνθη Κοντολώλη
11 Σουλάνια Μήλια	66 Κίτσιος Τσάνος	121 Χρυσάνθη Β. Μεντή
12 Ελένη Βαγγέλη	67 Αναστασία Κατσάνου	122 Αντώνης Νάνος
13 Καλιάνθη Λώλη	68 Νάκος Μεντής	123 Αθηνά Βαγ. Νάνου
14 Πολυζένη Τέλιο	69 Λευτέρης Λώλης	124 Στόλης Τσάνος
15 Ελεονώρα Νάνα	70 Σταύρος Καραγιάννης	125 Κωνστάντια Τσάνου
16 Μαργαρίτα Μπέλλου	71 Μήτριος Τσάνος	126 Βασίλης Μεντής
17 Κωνσταντίνα Κατσάνου	72 Βασίλης Τσάνου	127 ?
18 Θωμάς Μπάντου	73 Μαργαρίτα Λώλη	128 ?
19 Νίκος Βαγγέλης	74 Μιμούσα Λώλη	129 Καραγιάννη
20 Χριστόφορος Κατσάνος	75 Αντώνης Βαγγέλης	130 ?
21 Ευτυχία Μπάντου	76 Αντιγόνη Βαγγέλη	131 Κώστας Ρ. Μεντής
22 Ηλίας Λώλης	77 ?	132 ?
23 Σοφία Κατσάνου	78 Θεολόγος Πασπάλης	133 Γιώργος Δήμας
24 Πάτρα Π. Τσάνου	79 Πλάντος Νότης	134 Στόλης Ν. Νάκας
25 Αλεξάνδρα Τσάνου	80 Κίτσιος Χ. Καραγιάννης	135 Σωτηράκης Ντάλλας
26 Βαγγέλης Λώλης	81 Κόλιας Παπάς	136 Αναστασία Κατσάνου
27 Θεόδωρος Κυριάκος	82 Πλαναγιώτης Νταλές	137 ?
28 Νυφοδώρα Κυριάκου	83 Φώτης Λώλης	138 Αντιγόνη Γκίκα
29 Σουλάνια Κυριάκου	84 Κίτσιος Μπάντους	139 Ελένη Π. Λώλη
30 Σταύρος Κυριάκος	85 Νάσιος Μπάντους	140 Περσεφώνη Λώλη
31 Σπύρος Κυριάκος	86 Νταλέ	141 Πλάντος Λώλης
32 Γρηγόρης Λώλης	87 Χρυσάνθη Ζήκα	142 Αθηνά Γκίκα
33 Καλλιρρόη Λώλη	88 Βασίλης Ζήκας	143 Ζήκα
34 Όλγα Πότση	89 ??	144 Χρύσω Καραγιάννη
35 Κώστας Μπάντους	90 Πύλιος Θύμιος	145 Λεωνίδας Γκίκας
36 Βαγγέλης Κάνας	91 Νίκος Νάκας	146 ?
37 Γιωργούλα Κάνα	92 Τσιώτας Θύμιος	147 ?
38 Μαρίνα Πότση	93 Θωμάς Τέλιος	148 ?
39 Μπούλα Μπάντου	94 Οδυσσέας Γκίκας	149 Γάκης Καραγιάννης
40 ?	95 Μήτρος Γκατζιούρης	150 Ντάντα του Σάνη
41 ?	96 Μαργύ Μήλια	151 Άννα Βάγιου
42 ?	97 Αποστόλης Βαγγέλης	152 Θεόδωρος Τσάνος
43 Όλγα Λώλη	98 Φώτης Μήλιας	153 ?
44 Βασιλική Τέλιου	99 ?	154 ?
45 ?	100 ?	155 Ανδρέας Μπέλλος
46 Κόλιας Μπάντους	101 Χριστόφορος Μπέλλος	156 ?
47 Ελένη Μάρκου	102 ?	157 Σοφία Μάρκου
48 Σπύρος Πάνης	103 Σταύρος Μπάντους	158 Θανάσης Πασπάλης
49 Κώστας Λώλης	104 Ελένη Λώλη	159 ?
50 Αναστασία Βαγγέλη	105 Τάσιος Λώλης	160 Χρήστος Λ. Μεντής
51 Ελευθερία Ζ. Μεντή	106 ?	161 Κωνστάντια Βαγγέλη
52 Φώτης Τσάνος	107 Πλάντος Τέλιος	162 Βασίλης Βαγγέλης
53 ?	108 Πολυζένη Καραγιάννη	163 Ιουλία Μπέλλου
54 Ροδαλία Πασπάλη	109 Ροδαλία Καραγιάννη	164 Σωτηρούλα Κατσάνου
55 Κώστας Μπέλλος	110 Ελευθερία Μπάτση	

Σχωριαδες 1972

Φωτογραφία στην Αγία Παρασκευή

Φώτο-ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ του χθες

Αντώνης Βάγιος, Κώστας Σιούτης
& Θεολόγος Πασπάλης

Η (Κίτσιο Κονόμενα)
με τα πέντε παιδιά της.
Γιώργος, Αλέκος,
Μήτσιος, Μάρκος
& Κώστας.

Κώτσιος Πασπάλης

Φώτο-ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ του χθες

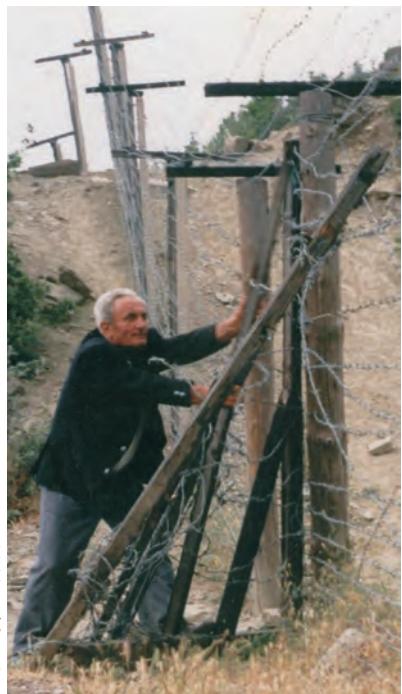

Το 1991 στα χωριά μας ερχόταν για λειτουργία ο πατήρ-Φάνης από την Πωγωνιανή.
Φωτογραφία μετά από την λειτουργία στη Σωπική.

Νεολαία των Σχωριάδων, περίπου το 1957.
Από πάνω αριστερά: Γάκης Κοντολόης, Κώστας
Λώλης, Σωτήρης Τσάνος, Παναγιώτης Τέλιος,
Κωνστάντων Βαγγέλη, Μαρίκα Β. Θύμιου, Σταύρος
Νάκας, Φλιωρίκα Κοντολόη, Μαργώ Μήλια,
Γιάννης Καραγιάννης, Σωτηράκης Ντάλλας.

Γκρεμίζοντας τα
συρματοπλέγματα
των συνόρων.
Κώστας Τέλιος
από τη Σωπική,
1990

Οι Πωγωνίσιοι της Αμερικής συνεχίζουν να συμμετέχουν στο περιοδικό μας

Νικόλαος Αηδόνης

Κύριε Νάκα, χαίρετε

Επέτρεψε μου να σας συστηθώ, λέγομαι Νίκος Αηδόνης και κατάγομαι από το Πωγώνι της Βορείου Ηπείρου, χωριό Τσιάτιστα, κάτιοκος Σικάγο Αμερικής για 50 χρόνια.

Έμαθα από την κα. Καμπέρη που εκδίδετε ένα περιοδικό, και θα ήθελα να γίνω συνδρομητής σας. Σας στέλνω και δύο γράμματά μου, και αν τα θεωρείτε κατάλληλα για το περιοδικό σας, τα δημοσιεύεται. Εγώ είμαι συνεργάτης στην «Ελληνική Φωνή» του Σικάγου, στον «Εθνικό Κήρυκα» της Νέας Υόρκης, στο «Όραμα του 2000» του Βεζιάνη και στο «Ηπειρώτικο Μέλλον» του κ. Γκογώνη.

Θα περιμένω νέα σας και να μου στείλετε να πληρώσω τη συνδρομή μου. Έχετε χαιρετισμούς από την Μαρία Καμπέρη, είμαστε πολύ καλοί φίλοι.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Νικόλαος Αηδόνης

Το άγραφο βιβλίο του λαού μας

Η λαογραφία είναι ο κλάδος τις επιστήμης που εξετάζει τον λαϊκό πολιτισμό, τη ζωή και τις ποικίλες εκδηλώσεις του λαού μας. Είναι ο κώδικας των ηθών και εθίμων του λαού μας που απλώνεται στους μύθους, τις παραδόσεις, τους θρύλους, τις παροιμίες, τα αινίγματα, τις δοξασίες, και τις μύριες αυθόρυμητες και πηγαίες εκδηλώσεις του λαού.

Είναι αστείρευτη πηγή που αποκαλύπτει τον πλούσιο και συναισθηματικό κόσμο του λαού μας στην ατέρμονα πτορεία της Ελληνικής φυλής, από τα πανάρχαια χρόνια έως το σήμερα. Είναι ακόμα, ο παλιός της κοινωνικής ζωής, το ανεξίτηλο ορυχείο του πολιτισμού μας, ενός πολιτισμού που ξεκινάει από τα βάθη των αιώνων και συνεχίζεται με τα ίδια ήθη, έθιμα, δοξασίες και βιώματα, τον «άγραφο» αυτόν τόμο του λαού μας.

Με ένα λόγο, η λαογραφία μας είναι η εικόνα της ζωής και της ψυχής μας, ο πολιτισμός μας, η προσωπικότητα της φυλής, η ταυτότητα του έθνους. Τον λαϊκό μας πολιτισμό με την παράδοσή του τον θεμελίωσε ο ίδιος ο λαός μας με γερά θεμέλια, με αξίες, με ιδανικά και πιστεύω, με κρίκους που συνδέουν το χθες με το σήμερα και με προοπτική για το αύριο.

Αυτά τα κάστρα που θεμελίωσαν οι παλιοί, έρχονται σήμερα άλλοι να τα ξεθεμελιώσουν. Σα να μην αρκούσε η σύγχρονη ζωή, που τόσο αλματικά εξελίσσεται, άλλοτε επί καλό άλλοτε επί κακό, αστυφιλία που φθάνει τα όρια απογύμνωσης και νεκροφάνειας του χωριού, του προδρόμου αυτού του σημερινού μας πολιτισμού.

Διατρέχουμε και άλλους κινδύνους από τους κουλτουριάρηδες, από τους «τραβεστί» του πνεύματος, έναν κόσμο αρρωστημένο, έναν κόσμο της υποβάθμισης και διαστρέβλωσης της λαϊκής δημιουργίας του λαϊκού μας πολιτισμού, της αστείρευτης αυτής πηγής που αρδεύει το λαό μας τόσους και τόσους αιώνες και θα συνεχίσει να τον αρδεύει.

Έναν κόσμο που πρεσβεύει μια κοινωνία χωρίς ήθη και έθιμα, χωρίς ιδανικά και παράδοση, χωρίς αξίες, χωρίς το λαϊκό πολιτισμό, τη μήτρα αυτή κάθε πολιτισμού.

Δεν είμαστε προγονόπληκτοι, παιδιά των πατέρων μας «ου δει ως πταίδες το κεώνων» όπως λέει και ο Ηράκλειτος, όχι όμως να περιγράφουμε και να διαγράφουμε κάθε προγονικό και παραδοσιακό που συνθέτει τις ρίζες τις φυλής μας, τον χαρακτήρα μας και την αυγή του πολιτισμού μας, τη λαογραφία μας που μέσα σε αυτή

ακούς τον παλμό της ψυχής του λαού μας. Κάθε λαός και κάθε πολιτισμός έχει τις ρίζες του βαθιές και το βάθος το ερευνά η λαογραφία. Αυτή γίνεται ερευνητής και μελετητής του χαρακτήρα και των ψυχικών και κοινωνικών εκδηλώσεων του λαού και για αυτές τις εκδηλώσεις η λαογραφία έγινε επιστήμη.

Μπορεί εμείς να μην έχουμε μεγάλο μάκρος λαογραφικής επιστήμης, ούτε έναν αιώνα σχεδόν, έχουμε όμως λαογραφικές εκδηλώσεις πολλών αιώνων και λαογραφία πλούσια, που μαρτυρεί προσωπικότητα του λαού μας και που την έγραψε ο ίδιος αυτός αγράμματος λαός, κατά κάποιον ιδιόρρυθμο τρόπο χωρίς γραφή, αλλά με τον προφορικό λόγο και αυτός διαιωνίζεται από γενιά σε γενιά και μαθαίνομαι ποιες ήταν οι ρίζες μας και πως φτάσαμε στο σήμερα με τις νέες του μορφές.

Η λαογραφία σαν ερευνητής δεν έχει πηγές νομικά καθορισμένες και αυταπόδεικτες, αλλά ρευστές, που συγχέονται η ιστορική αλήθεια και η φαντασία. Ωστόσο, ο άνθρωπος τις πηγές της πρώτης ζωής του τις οποίες ερευνά η λαογραφία, τις αναζητά σήμερα πιο πολύ, γιατί ο λαϊκός μας πολιτισμός βρίσκεται αντιμέτωπος προς τον τεχνικό πολιτισμό, που, παρά τις οφελημότητές του, κατάντησε εφιάλτης του ανθρώπου.

Αν θέλεις να μάθεις κάτι για τη λαϊκή σοφία, για τους λαογραφικούς μας θησαυρούς και πιο αυθεντικό, θα γυρίσεις πολλά χρόνια πίσω στον παππού και προπάππου. Καθετί που βγαίνει από το στόμα του λαού είναι απόσταγμα μακροχρόνιας πείρας, είναι συμπυκνωμένη σοφία και εμπειρία.

Αφήσαμε και χάθηκαν γέροντες και σοφοί και πολύπειροι και πήραν πολλά μυστικά της λαογραφίας μαζί τους στον τάφο.

Ο αναγνώστης, δεν θα βρει καμία επιστημονική μελέτη, δεν γράφω σοφίες ούτε «ιχθύς εις πόντον νομίζω» παρά μερικά ήθη, έθιμα, δοξασίες και εκδηλώσεις του λαού μας από τις άπειρες στη διαδρομή των αιώνων της ζωής αυτού του λαού, σαν ένας νοσταλγός, γιατί διαβλέπτω όπως όλοι μας τον κίνδυνο από αυτούς που είπαμε παραπάνω.

Αυτή τη λαογραφία, που τη σπούδασε ο λαός στο δικό του πανεπιστήμιο, στο λαϊκό πανεπιστήμιο και στο άγραφο βιβλίο και μην ξερώντας γράμματα την έγραψε μέσα στην ψυχή του και ξέρει να την μεταδίδει από γενιά σε γενιά, με τον δικό του τρόπο, με τον άγραφο λόγο.

Δεν τρέφω αυταπάτες, απλώς σταχυολόγησα, ότι μπορούσα, με τις μικρές μου δυνάμεις και δυνατότητες, τα μεταφέρω με τα γραπτά μου, πριν σβήσει το χθες που απεικονίζει την αληθινή φυσιογνωμία και προσωπικότητα του λαού μας.

Ευελπιστώ ότι, κάποιοι άλλοι έμπειροι ερευνητές θα ξεθάψουν τους άφθονους, σκόρπιους λαϊκούς θησαυρούς, θα τους αξιολογήσουν και θα τους παραδώσουν στον λαό, στον ίδιο αυτό δημιουργό της λαογραφίας μας με πληρότητα και εντέλεια .

Σας ευχαριστώ για την δημοσίευση

**Μετά τιμής
Νικόλαος Αηδόνης
Βορειοηπειρώτης**

28η Οκτωβρίου, ο πόλεμος του 40'

Με την ευκαιρία της Εθνικής Εορτής της 28^{ης} Οκτωβρίου ο Ηλίας Ευαγγέλου μας έστειλε το παρακάτω άρθρο σχετικά με τον πόλεμο του 40', όπως τον θυμάται εκείνος στα παιδικά του χρόνια.

Ο Ελληνο-ιταλικός πόλεμος του 40' στο Πωγώνι.

του Ηλία Ευαγγέλου

Ο καιρός ακόμα ήταν φθινοπωρινός. Ο ελληνικός στρατός [15ο Σύνταγμα, 8ης Μεραρχίας Ηπείρου] μπήκε στο Πωγώνι απ' την Σωπική προς Σχωριάδες Πολύτσιανη και από Οψάδα προς Χλωμό, Πάρα και Γκρίκα. Στο 82ο τάγμα οι περισσότεροι στρατιώτες ήταν από τα γύρο χωριά.

Καταλάβαμε ότι ερχόταν ο ελληνικός στρατός από τα πολυβόλα που ακουγόταν και από τους αλβανούς λιποτάχτες του Bataloni Gramozi οι οποίοι ζαλωμένοι με κλεμμένο πλιάτσικο και φοβισμένοι ζητούσαν απεγνωσμένα ρούχα να απαλλαγούν από τα στρατιωτικά για να μην τους αναγνωρίσουν οι Έλληνες.

Οι Ιταλοί πανικόβλητοι πλημμύρισαν όλον τον τόπο και οπισθοχωρώντας ζητούσαν ψωμί Pane. Πέρασαν από εμάς στα καλύβια μας στη ράχη του Μπίμη στη Σκουριά, δεν είχαμε ψωμί να τους δώσουμε, βρήκαν το κουρκούτι των σκυλιών και το έφαγαν.

Σκοπός των Ιταλών ήταν να αμυνθούν στην γραμμή Πάρα - Παροπούλα - Γκρίκα - Μοναστήρι και Δεμπέλι. Ακόμα δεν είχε καθαρίσει το Ελληνικό έδαφος και ο ελληνικός στρατός ήθελε να τους περικυκλώσει στου Κάρκαλη. Μου λέει η μάνα μου πάμε στο χωριό, ο πόλεμος γίνεται στην Ραμνίτσα. Καθώς ανηφορίζαμε προς τον Μύλο, μας βγαίνουν αμπροστά τρεις στρατιώτες και άκουσα μία φωνή: ε πιτσιρίκο είμαστε Έλληνες, που είναι οι Ιταλοί? Χάθηκαν εκεί κάτω που είναι ο Μύλος στο κόνισμα του Κάρκαλη, του απαντάω.

Ο στρατός σταμάτησε στις Σχωριάδες, στις τρύπες στις γούβες του Θειατόκου και γέμισαν τα χάνια στον Κάμπο όπου είχαν γεμίσει ψείρες, ψείρα σαν κριθάρι. Στα καλύβια μας ήταν ο ταγματάρχης και πολλοί αξιωματικοί, οι αδελφές μου ζεματούσαν τα ρούχα τους. Την επόμενη μέρα έγινε μεγάλη αερομαχία στον ουρανό του Πωγωνίου. Στη Ρίζα έπεισε ένα ιταλικό αεροπλάνο, αμέσως οι γύφτοι έτρεξαν και πήραν τα σίδερα και τα αλουμίνια και έκαναν τσουκάλια, ταψιά, μαστραπάδες και σαχάνια. Εννιά Ιταλικά αεροπλάνα, δεκατρία βομβαρδιστικά και τρία κατασκοπικά ελληνικά. τα ιταλικά χαμήλωναν και χάθηκαν στην Γκρίκα. Ακούσαμε ότι κι ένα άλλο έπεισε στο Σταυροσκιάδι.

Η μάχη της Πάρας

Ο Ελληνικός στρατός εχτύπησε στους Σκυλοκέφαλους, πήραν πισώπλατα στον Αη Μηνά, Γελαδομάνδρα και φτάσανε στα Αχούρια του Μπερούκα. Μεταξύ Γελαδομάνδρας και Αχουριών είχε ένα σκέμπι, εκεί έγινε η μάχη. Ο Ιταλός λοχαγός δεν υποχωρούσε, του εναντιώθηκαν οι φαντάροι και σκοτώθηκε. Τον έθαψαν στον Αη Μηνά. Επίσης εκεί σκοτώθηκε κι ένας Έλληνας, τους οποίους αργότερα οι συγγενείς τους, τους πήραν στην πατρίδα τους.

Τα Αχούρια του Μπερούκα ήταν αποθήκη Ιταλών κι εγώ που γύριζα για πλιάτσικο βρήκα μπόλικα κασέρια, κονσέρβες και άλλα.

Η μάχη της Γκρίκας

Η αμυντική γραμμή των Ιταλών βρίσκονταν 3στη γραμμή Γκρίκα, - Μοναστήρι-Δεμπέλι. Στις καρυές και κήπους 500 με 1000 μέτρα από το Νταμπόρι σε έναν ψηλό όχθο δεξιά έγινε μάχη και σκοτώθηκαν αρκετοί Ιταλοί. Οι Έλληνες ανέβασαν ένα πυροβόλο επάνω στο βουνό του Λαμπόβου και χτυπούσαν τα υψώματα της Σούχας και της Γρίκας.

Αμέσως άδειασε η Γκρίκα. Έφταναν στη Σέλτση οι Έλληνες προχωρώντας για το Κάστρο (Αργυρόκαστρο). Στα Λιβάδια τα δικά μας είχε κατασκηνωθεί ένας λόχος ιππικού. Επικεφαλής ήταν ο στρατηγός Λιουμπής. Στο Κάστρο τον υποδέχθηκαν ο δεσπότης και ο χότζας της πόλης, Βορειοηπειρώτες ακόμα και Αλβανοί.

Αν θα πάτε στις Σχωριάδες, χαιρετίσματα πολλά.

Εσείς περήφανα πουλάκια που πετάτε αυτού ψηλά
κι αν θα πάτε στις Σχωριάδες, χαιρετήματα πολλά.
Στην μάνα μου να πείτε πώς να μην μας καρτερεί
να' ρχετε και να μας κλαίει Σάββατο και Κυριακή.
Έλα μάνα να μας δεις.

Όπου δεις δυο κυπαρίσσια και στην μέση μια ελιά
εκεί μέσα είναι θαμμένα Βόρειας Ήπειρου παιδιά.
Όπου δεις δυο κυπαρίσσια και στη μέση ένα Σταυρό
εκεί μέσα είναι θαμμένοι δίπλα από τον λοχαγό.
Έλα μάνα να μας δεις

της Μαριάνθης Ευαγγέλου

Ανασκαφές στο ημερολόγιο μου

Το θερμό αντάμωμα με τον πιστό φίλο μου Χριστόφορο Μπέλλο. 1953

Ο Αριστείδης Ιασωνίδης
θυμάται...

Τυχαία στα πλατάνια της Σούχας, ανταμώσαμε με τον πιστό φίλο μου και συνάδελφο Χριστόφορο Μπέλλο. Ήταν στα τέλη Δεκεμβρίου του 1953. Ερχόμασταν για τις διακοπές του τριμήνου. Άφού ανταμώθηκαμε θερμά, ξεκουραστήκαμε ολίγο και αρχίσαμε το δρόμο για τα χωριά μας. Το κρύο ήταν τσουχτερό. Άλλα περπατώντας στον ανήφορο της Σούχας ζεσταθήκαμε και δεν καταλαβαίναμε το κρύο. Ήμασταν και νέοι τότε.

Περπατώντας ο καθένας από μια ομπρέλα στο χέρι και ένα σακούλι στο ώμο (χαρακτηριστικό των δασκάλων) αρχίσαμε την κουβέντα στρωτά και καλά.

Με ρωτάει ο Φόρης:

-Σε πιο χωριό είσαι Ιασωνίδη;

-Στην Κονίσπολη, πίσω απ' τον ήλιο είμαι. Καλά που έχω απέναντι την Κέρκυρα και βγάζω τον πόνο μου. Εσύ Φόρη που είσαι;

-Πίσω από την Νεμέρτσκα, στα χωριά της Πρεμετής.

-Αχ, που μας έριξε η τύχη Φόρη!

-Ο Λέανδρος, ο φίλος μας, Γιάσο που βρίσκεται;

-Στα χωριά της Δρόπολης και αυτός σαν “ο λαγός στην γομαράδα” στέκει.

-Ο φίλος σου ο Φέρρος που είναι;

-Στην Ζαγοριά στη Σιέπερη.

-Μακριά είμαστε, τι να κάνομε. Είμαστε “ζεβζέκηδες”, δεν μας χωνεύουν, μας στέλνουν στα “άρατα”.

-Έτσι είναι αλλά τι να κάνουμε, δεν αλλάζουμε εμείς γνώμη. Είμαστε Έλληνες και νοσταλγούμε την Ελλάδα. Οι πρόγονοί μας, οι προπαππούδες μας, μεγάλωσαν και έζησαν στον Ελληνισμό, γι' αυτό τον Ελληνισμό τον έχομε στο αίμα μας. Μας εχώρισαν από την Μάνα Πατρίδα.

-Έτσι είναι πραγματικά Ιασωνίδη. Άλλα τι να κάνουμε; Φάνηκε η τύχη μας. Θα υποφέρουμε, ώσπου θα' ρθει η μέρα να χαρούμε και εμείς.

Κοιτάξαμε δεξιά και αριστερά μήπως μας άκουγε κανένας. Άλλα το μουα-μπέτι μας, το έπαιρνε ο βαρύς ήχος της ποταμιάς.

-Αχ, Φόρη νοσταλγώ τα Γιάννενα!

-Γιατί; Ήσουν στα Γιάννενα;

-Ναι. Το 1940-41 στον πόλεμο, πρόσφυγας. Ήμουν μικρός, 12 χρονών.

-Και εγώ ήμουν Γιάσο.

-Θυμάμαι Φόρη τη λίμνη, το Φρούριο, το ρολόι, το κέντρο, το νησί, τον κουραμπά και άλλα.

-Και εγώ τα θυμάμαι Γιάσο και νοσταλγώ.

-Φόρη. Μπορεί να πάμε ξανά, δεν ξέρετε. Κάλλια αργά παρά ποτέ. Δεν ξέρετε αλήθεια, διότι η ιστορία είναι σφαίρα και γυρίζει.

-Από το στόμα σου Γιάσο και στου θεού τ' αυτί.

Μουαμπέτι, το μουαμπέτι φτάσαμε στην Γορίτσα (δάσος κοντά στην Πολύτσανη). Ο δρόμος και το τσουχτερό κρύο δε μας φάνηκε καθόλου. Αγκαλιαστήκαμε θερμά και ο Φόρης πήρε το μονοπάτι της Γορίτσας για το χωριό του Σχωριάδες και εγώ για την Πολύτσανη.

Όπου και τον αντάμωνα το Φόρη, τον πρώτο λόγο του έλεγα:

-Θυμάσαι όταν ανταμώσαμε στα Πλατάνια της Σούχας;

-Θυμάμαι μου έλεγε, αλλά τώρα μην τα αγγίζεις Γιασωνίδη, διότι μας παρακολουθούν εκατό διάλολοι.

Όταν κατέρρευσε το άγριο καθεστώς κατά το έτος 1991-92 τυχαία ανταμώσαμε στην Κακαβιά και ταξιδέψαμε μαζί για τα Γιάννενα. Μέσα στο λεωφορείο που ταξιδεύαμε μου λέει:

-Ε, βρε αθάνατε Ιασωνίδη. Σοφός ήσουνα. Θυμάσαι το μουαμπέτι στην χαράδρα της Γκρίκας;

-Πως δεν θυμάμαι! Ακόμη τα βάσανα Φόρη δεν τελείωσαν. Ακόμη χρειάζεται δουλειά.

Μουαμπέτι στο μουαμπέτι, φτάσαμε στα Γιάννενα, στην πόλη που νοσταλγούσαμε, στην Μάνα μας Πατρίδα.

Καλωσορίσατε

Χαίρετε παππούς και γιαγιά καθώς και σπιτικό τους που ήρθαν τ' αγγόνια τους, στ' αγαπητό χωριό τους.

Λαμπτοκοπάει το χωριό, οι ράχες αντηχούνε και οι καμπάνες των χωριών, όλο χαρά χτυπούνε.

Γιορτάζουν Πασχαλογιόρτια, μέρες ευλογημένες που τις ευλόγησε ο θεός μες στην καρδιά γραμμένες.

Ήρθαν από την ξενιτιά από τα μακρά τα ξένα δουλεύουνε πολύ σκληρά και είναι ιδρωκομένα.

Ήρθαν για να γλεντήσουνε, στ' αγαπητό χωριό τους να βγάλουνε το ντέρτι τους, τον πόθο τον δικό τους.

Στον τάφο των προγόνων τους, ν' ανάψουν αγιοκέρι να γίνει η καρδούλα τους, άσπρη σαν καλοκαίρι.

Να θυμηθούνε τα παλιά, τους φίλους, τα λημέρια εκεί που οι πρόγονοί τους βροντούσαν μαλιχέρια.

Στις κρύες βρύσες του χωριού, να πιούν κρύο νεράκι να φύγουνε τα βάσανα, τα ντέρτια, το μεράκι.

Περνάν τα Πασχαλογιόρτια, μέρες ευλογημένες ξανά παππούδες και γιαγιάδες στη μοναξιά οι καημένες.

Μόνο ν' ακούνε το καλό, στα αγγόνια στα παιδιά τους και να γυρίσουνε γερά, κοντά στην αγκαλιά τους.

Ο χωρισμός είναι κακός, τα ξένα είναι ζάλη και το καλωσορίσατε είναι χαρά μεγάλη.

Αυτά έχει η ξενιτιά, αυτά έχουν τα ξένα και ποιος δεν ξέρει απ' αυτά, να με ρωτά εμένα.

Αριστείδης Ιασωνίδης

Σας χαιρετώ από την Αυλώνα

Τάνα Πασπάλη (Μπέλλου)

Δεν ξεχνιούνται οι εορτασμοί του χωριού, οι πασχαλιές και τα πανηγύρια. Και οι χαρές που κάναμε είναι αξέχαστες. Θυμάμαι τα παιδικά μου χρόνια που συμμετείχα στα θέατρα που κάναμε στο χωριό μας και τα παρουσιάζαμε σε όλα τα χωριά του Πωγωνιού.

Τα ωραία φεστιβάλ που κάναμε οργανωμένοι από την επαρχία. Πηγαίναμε και στο Αργυρόκαστρο. Ευχαριστήθηκα πάρα πολύ με τα περιοδικά που είδα όλες αυτές τις φωτογραφίες παλιές και καινούργιες καθώς και τους χωριανούς μας που βρίσκονται στην Αμερική. Όλους τους θυμάμαι λίγο. Τον Χρήστο Κύρκο και τις αδερφές του Δοξία και Σοφία. Τον Φάνη Μήλια, την Δοξία Μήλια, Θοδωρή Ζωή και την Κατίνα Κώνη που ήμασταν συνομήλικες.

Σας ευχαριστώ πολύ με τα ωραία σας έργα και το καλό περιοδικό δεν αφήνω λέξη αδιάβαστη, με ευχαριστάει. Χαιρετισμούς σε όλους τους συγχωριανούς μας.

Με τιμή
Τάνα Πασπάλη (Μπέλλου)

Παραδοσιακά Τραγούδια του χωριού

1. Τραγούδι της χαράς (του γάμου)

Η καλή μάνα της νύφης όλη αυτή την εβδομάδα
τίποτες δουλειά δεν κάνει όλο ράφτει και χτενίζει
και τους δρόμους καθαρίζει να περάσει ο γαμπρός της
με τους χίλιους συμπεθέρους άλλους νιούς και άλλους γέρους.
Εις το σκαμνί που κάθεσαι ξηρά ήταν τα ξύλα
και από την εμορφάδα σου ανθούν και βγάζουν φύλλα.
Όταν σε γέννα η μάνα σου ο ήλιος εκατέβει
και σόδωσε την εμορφιά και πάλε μετανέβει.
Όταν σε γέννα η μάνα σου η Παναγιά νουνά σου
γι' αυτό σε ονόμασαν Μαρία το όνομά σου.

2. Μάνα με τους εννιά υιούς και τις εννιά νυφάδες

Μάνα με τους εννιά υιούς και τις εννιά νυφάδες
 και με την Ευδοκίτσα σου ακριβοθυγατέρα μακριά στα ξένα
 όλοι ήθελαν δεν ήθελαν και η μάνα της δεν θέλει.
 Εμπήκε το θανατικό και ο έρημος ο χάρος
 και πέρει τους εννιά υιούς και πέρει και τις νυφάδες
 και έμεινε η μάνα μοναχή σαν κούτσουρο στο ρόγκι.

Αναθεματούσε και έλεγε αναθεματάει και λέει
 ανάθεμά τον Κωσταντά τον μικρόν Κωσταντίνον
 που μου' δωσε την Ευδοκία πολύ μακριά στα ξένα.
 Ο Κώστας απ' τα ανάθεμα και απ' το βαριά αναλέγει
 τραβάει το χώμα από μεριά την πλάκα από την άκρη
 καβαλικεύει το άλογο στην Ευδοκία πηγαίνει.
 Καλημέρα σου Ευδοκία μαζί με τον καλό σου
 καλώς τον αδερφούλη μου καλώς τον Κωνσταντίνο.

Κώστα γιατί είσαι κίτρινος γιατί είσαι αχνισμένος;
 Ευδοκία μου ήμουν άρρωστος τρεις μήνες στο κρεβάτι.
 Κώστα μυρίζεις της γης μυρίζεις χωματίλες.
 Έλα Ευδοκία να φύγομε στο σπίτι μας να πάμε.
 Στην αγκαλιά την άρπαξε στα καπούλια την βάνει
 στον δρόμο όπου πήγαιναν στον δρόμο που πηγαίνουν
 πουλί πάει και κάθισε στου Κώσταντα την σέλα
 δεν τραγουδούσε σαν πουλί ούτε σαν χελιδόνι
 μον τραγουδούσε και έλεγε ανθρώπινη κουβέντα.
 Μεγάλο θάμα είδα εγώ σε αυτόν απάνω τον κόσμο
 να περπατούν οι ζωντανοί με τους αποθαμένους.
 Κώστα τι λέει το πουλί τι λέει το χελιδόνι
 Έλα Ευδοκία να φύγομε πουλί είναι και άστο να λέει.

Όταν εκοντοζύγωσαν στο σπίτι τους να πάνε.
 Σύρε Ευδοκία εσύ απ' αυτού και εγώ θα πάω απ' εδώ.
 Το καλαμάρι μου άφησα πίσω απ' τον Άγιο Δήμο.
 Πάνει η Ευδοκία στο σπίτι της με την καρδιά κομμένη.
 Καλημέρα μανούλα μου με τους εννιά υιούς σου.
 Μάνα που είναι οι εννιά υιοί σου και οι εννιά νυφάδες;
 Πέθαναν και οι εννιά υιοί και οι εννιά νυφάδες
 Η μάνα σκιένη στην γωνιά και η Ευδοκία στην θύρα.

Τα παραπάνω Παραδοσιακά Τραγούδια μας τα έστειλε
 η Τάνα Πασπάλη (Μπέλλου) από την Άυλωνα.

Η σελίδα των παιδιών

ΕΛΠΙΔΑ ΣΤΑΥΡΟΥ
(κόρη Ελένης Μπάντου)

Τζιάφο μου καλή μου βρύση
πόσο σ' έχω επιθυμήσει
τώρα που είμαι μακριά
και είμαι άρρωστη βαριά
απ' την μαύρη ξενιτιά
σε σένα βρίσκω γιατρειά.

Στο χωριό θέλω να πάω
και στο Τζιάφο να περάσω
να πιω γάργαρο νερό
για να ξεδιψάσω
να πιω απ' τον Τζιάφο νερό
και να γιατρευτώ.

Για σου ωραία μου Σχωριάδες.
Με βουνά, λαγκάδια και πεδιάδες.

Σχωριαδίπικο ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Η διάλεκτος μας (λέξεις που χρησιμοποιούμε στο χωριό μας).

Γεμα= αίμα

Ζαγάρι= κοπρόσκυλο

Αξαφνα= ξαφνικά

Τζιόρας= βλάκας

Τσιαγούνι= πηγούνι

Τσιοκάνι= σφυρί

Νερλό αβγό= νερουλό αβγό

Δουράω= αντέχω

Πασουμάκι= Παραδοσιακές
μάλλινες παντόφλες

Ορμηνέύω= συμβουλεύω

Κόκοτος, πέτος= κόκορας

Χασομεράω= χάνω χρόνο

Σιουγκραφος= χαλάζι

Λοβιά= βρωμιά

Ανατσηριάζω= αηδιάζω, σιχαίνομαι

Παλαβός= “θεότρελός”

Φασόλια πλακέ= γίγαντες

Ζαπώνω= αρπάζω

Τακάτι= αντοχή

Πολλά ονόματα μετατρέπονται χαϊδευτικά σε:

Βασίλης= Μπίλης, Τσίλης

Χρυσάνθη= Χρύσω, Τάτη, Τσάνθη

Παντελής= Πάντος

Σωτήρης= Ράκης, Τήλης

Σπύρος= Πύλιος

Αλέκος= Λέκος

Ευθυμία= Μήγια

Αλέξης= Λέξης

Κλεοπάτρα= Πάτρα

Αναστασία= Τσίγια

Βιργινία= Βέργω

Λαμπρινή= Λάμπρω

Τασούλα= Σούλα

Φούτα= ποδιά

Χινόπωρο= φθινόπωρο

Βαϊζω= γέρνω

Ζουλάπι= παλιόπαιδο,

παιδί που κάνει αταξίες

Σμίγω= ενώνω

Νευρικόνομαι= νευριάζω

Σερικό= αρσενικό

Ξαγλιστράω= γλιστράω

Πεσκέσια= δώρα

Ταπίκουπα= ανάποδα

Σπολάκι= ευτυχώς

Πράματα= άλογα, μουλάρια

Απόμητκα= έμεινα

Σάλιαγκος= Σαλιγκάρι

Πλενά= εκει πέρα

Πλοχέρι= χούφτα

Αντζα= γάμπα

Χουγιάζω= ματιάζω

Αγάπη= Γάπη

Ελένη= Λένη

Μιχάλης= Μίχος

Θωμάς= Σιώμος

Αλέκος= Λέκος

Σωκράτης= Κάτης

Αλεξάνδρα= Τσιάντα

Μαργαρίτα= Ρίτα

Ελεονόρα= Νόρα

Ευτυχία= Φτύχω

Καλλιρόη= Ρόη

Νίκος= Κόλιας

Ελευθερία= Λευτέρω

Ξύδι: Το μυστικό Όπλο της Φύσης

Αν λοιπόν νομίζατε ότι το ξύδι κάνει μόνο για σαλάτες σας έχουμε μια μεγάλη έκπληξη!

Ξύδι, 325 διαφορετικές χρήσεις.

Το ξύδι βρίσκεται στην κουζίνα και στην μαγειρική σχεδόν όλων των χωρών του κόσμου. Οι περισσότεροι όμως το χρησιμοποιούμε στις πατάτες ή στις σαλάτες μας. Αυτό που δεν γνωρίζουν, είναι ότι το ξύδι μπορεί να χρησιμοποιηθεί με εκατοντάδες άλλους τρόπους στο σπίτι και σαν παραδοσιακό γιατρικό.

Το βιβλίο «Ξύδι-το μυστικό όπλο της φύσης» είναι μια νέα έκδοση που παρουσιάζει 325 δοκιμασμένες και ελεγμένες χρήσεις του ξυδιού. Για παράδειγμα, διαβάστε μερικούς από τους τρόπους με τους οποίους μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το ξύδι και που σίγουρα δεν τους είχατε φανταστεί ποτέ:

-Αδυνάτισμα και Ξύδι

Η μυστική συνταγή μας επισπεύδει το αδυνάτισμα. Οι φυσικές δραστικές ουσίες του ξυδιού ανοίγουν τα κύπταρα του λίπους και τα οδηγούν για καύση στους μυς.

-Συνταγές υγείας και Ξύδι

1. Για να ανακουφιστείτε από τους πονοκεφάλους.
2. Για να σταματήσετε τον πόνο που προκαλούν τα τσιμπήματα εντόμων.
3. Για να καταπραΰνετε τον πόνο που προκαλεί το κάψιμο από τον ήλιο.
4. Για να περιποιηθείτε τα εγκαύματα.
5. Για να απαλλαγείτε από ηλιακές κηλίδες.
6. Για να προλάβετε μολύνσεις.
7. Για να καταπολεμήσετε τη ναυτία και τους στομαχικούς πόνους.
8. Για να θεραπεύσετε γρήγορα τον βήχα και τους ερεθισμούς του λαιμού.
9. Για να χαλαρώσετε, όταν τα πόδια σας πονούν.
10. Για να σταματήσετε γρήγορα το λόξυγκα.
11. Για να αντιμετωπίσετε τους πόνους που προκαλούν οι κάλοι.
12. Για να φυλαχτείτε από τροφικές δηλητηριάσεις.
13. Για να απαλλαχθείτε από την πιτυρίδα.
14. Για να σταματήσετε τον πονόλαιμο.

-Συμβουλές για καθάρισμα και ξύδι

1. Για να απολυμαίνετε σχεδόν τα πάντα.
Ξέρετε ότι το ξύδι χρησιμοποιείτε και στα περισσότερα νοσοκομεία;
2. Για να καθαρίσετε τους λεκέδες από τα χαλιά.
3. Για να καθαρίσετε τους λεκέδες από μελάνι.
4. Για να γυαλίσετε τις επιφάνειες χρωμάτου στο αυτοκίνητο σας.
5. Για να καθαρίσετε επιφάνειες εργασίας καθρέφτες και τζάμια.
6. Για να λευκάνετε ακόμη περισσότερο τα λευκά σας ρούχα,
να ζωντανέψετε τα χρωματιστά και να καθαρίσετε τις κηλίδες από ιδρώτα.
7. Για να επιδιορθώσετε γρατζουνιές στο ξύλο.
8. Για να καθαρίσετε τα μπρούτζινα και χάλκινα σκεύη σας.
9. Για να διαλύσετε τις τσίχλες που συχνά κολλούν παντού.

-Και για πάρα πολλές άλλες χρήσεις που δεν φαντάζεστε

Συνολικά, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το ξύδι για 325 διαφορετικές περιπτώσεις! Και δεν είναι μόνο αυτό: το ξύδι έχει και δύο πολύ ισχυρούς, φυσικούς συμάχους. Το μέλι και το σκόρδο!

ΠΑΥΛΙΝΑ ΝΤΟΥΡΟΥ

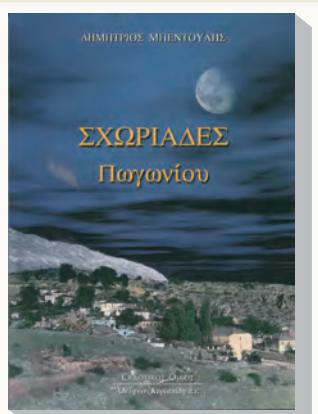

**Ελ.Βενιζέλου 7, Νέα Μάκρη
τηλ. 22940-95474**

Ράβουμε κατά παραγγελία:
**παιδικά - γυναικεία
Φούστες, φορέματα, ταγιέρ,
τουαλέτες, πουκάμισα,
παντελόνια & νυφικά.**

**Επιδιορθώσεις:
Ανδρικά-Γυναικεία-Παιδικά**

**Πώληση:
Ψιλικών Ειδών Ραπτικής**

Το ιστορικό του χωριού μας
του Δημήτρη Μπεντούλη

**ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ
ΠΩΓΩΝΙΟΥ
Τιμή 30,00 ευρώ**

Για πρώτη χρονιά η Σχωριάδες
έχει το δικό της ημερολόγιο.
Ας το έχουμε όλοι στα σπίτια μας.

**«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2005»
Τιμή 10,00 ευρώ**

Το μπλουζάκι
«ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ»

**Τιμή 15,00 ευρώ
Για την ενίσχυση του
ταμείου της νεολαίας**

ΑΦΙΣΑ «ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ»
Περιέχει 3 φωτογραφίες,
επάνω το χωριό
όπως είναι σήμερα,
κάτω αριστερά το
χωριό πριν καί το 1940
και κάτω δεξιά
η νέα μας εκκλησία.

Τιμή 5,00 ευρώ

Τηλεφωνήστε μας στο 6944-421297 και θα σας σταλούν ταχυδρομικώς.

ΣΧΩΡΙΑΔΕΣ

schories - σχήμερα - αύριο

Θέματα Τεύχους:

- Αναλυτική κατάσταση εσόδων - εξόδων για την περίοδο Μάρτιος 2004 - Σεπτέμβριος 2005
- Η κόρη του Βαγγέλη Μπεντούλη μας γράφει εκ' μέρους του πατέρα της.
- Πρόσωπα: Λαμπρινή Θώμου [Βαβάκου]
- Σχωριάδες 1972, Φωτογραφία στην Αγία Παρασκευή.
- Νικόλαος Αηδόνης, Οι Πωγανίσιοι της Αμερικής συνεχίζουν να συμμετέχουν στο περιοδικό μας
- Ο Έλληνο-ιταλικός πόλεμος του 40' στο Πωγώνι. Ηλίας Ευαγγέλου.
- Ανασκαφές στο ημερολόγιο του Αριστείδη Ιασωνίδη.
- Παραδοσιακά Τραγούδια του χωριού από την Τάνα Πασπάλη (Μπέλλου).
- Η Ελπίδα Σταύρου στη σελίδα των παιδιών.
- Ξύδι: Το μυστικό Όπλο της Φύσης.

www.schoriades.gr

Πλέον όλα τα τεύχη του περιοδικού και στην ιστοσελίδα μας.

Σύντομα και ένα μεγάλο αρχείο φωτογραφιών,
οι οποίες μας έχουν σταλεί αλλά δεν έχουν δημοσιευθεί ακόμη στο περιοδικό.